

Teknisen lautakunnan esitys vuoden 2024 talousarvioksi ja vuosien 2024-2027 taloussuunnitelmaksi

TL 17.10.2023 § 188
642/02.02.00.00/2023

Valmistelija valmistelu: tekninen johtaja Kari Tikkanen, 044 417 4600
taloussuunnittelija-pääkirjanpitäjä Tarja Miettinen, 044 417 5409

Selostus Kaupunginhallitus on 5.6.2023 § 190 hyväksynyt esityslistaliitteenä A olevan vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2024 – 2027 taloussuunnitelman laadintaohjeen, kehyksen ja aikataulun.

Hallintokuntien on laadittava talousarvio ja -suunnitelma ajalle 2024 - 2027 siten, että ne toteuttavat Savonlinnan kaupunkistrategiaa. Talouden osalta tavoitteena on, että edellytykset kaupungin perustehtävien hoitamiseen turvataan ja talous saadaan pidettyä tasapainossa.

Kuntalain 110 §:n mukaan taloussuunnitelma on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kaupungin taseeseen kertynyt tasealijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Erillistä tasapainotusohjelmaa ei laadita taloussuunnitelmaan, vaan tarvittavat tasapainotustoimet sisällytetään taloussuunnitelmaan asianomaisille tulosalueille ja niistä tehdään erittely tulosalueen tavoitekortille.

Vuoden 2024 talousarviossa toimintakateraami on lautakunta-/toimialakohtainen. Toimiala käyttää omaa harkintaansa siitä, miten toimialakohtainen raami jakautuu tulosalueiden kesken.

Toimintojen ja palveluiden tuottamistapojen vaihtoehdot pitää tarkastella ja kaikki vaihtoehtoiset ja ennen kaikkea edullisimmat tuotantotavat on tutkittava ja niihin siirtymisestä on tehtävä selkeä suunnitelma. Suunnitelma on esitettävä yhdessä talousarvioesityksen kanssa. Talousarvioehdotuksessa on tuotava esille uudet kohteet, joihin talousarviossa ei ole aiemmin osoitettu määrärahaa sekä voimassa oleviin sopimuksiin perustuvat olennaiset hintojen korotukset.

Tekniselle toimialalle annettu toimintakateraami vuodelle 2024, vertailuna tilinpäätös 2022 ja talousarvio + ta-muutokset 2023.

	TP 2022	TA+TAMU 2023	RAAMI 2024
Toimintatuotot	38 527 272	39 970 311	40 826 886
Toimintakulut	-47 177 895	-47 876 103	-46 805 926
Toimintakate	-9 650 623	-7 905 792	-5 979 040

Teknisen toimen vuoden 2023 toimintakate (talousarvio + talousarviomuutos) on -7 905 792 euroa. Vuoden 2024 toimintakateraami on 1 926 752 euroa pienempi kuin vuoden 2023 talousarvion toimintakate.

Käyttötalous

Teknisen toimialan talousarvioesityksessä vuodelle 2024 käyttötalouden toimintakate on -7 140 435 euroa, joka on **1 161 395** euroa suurempi kuin kaupunginhallituksen antama toimintakateraami. Vahvistetussa

toimintakateraaissa on tekninen virhe ja oikea toimintakateraa on 520.000 € suurempi eli todellinen toimintakateylitys on **641.395 €**.

Suurimmat muutokset vuoden 2023 talousarvioon verrattuna ovat seuraavat:

- suuret kustannustekijät, lämpö, polttoaineet ja palkat ovat nousseet
- sähkön hinnan oletetaan pysyvän alemmalla tasolla kuin vuonna 2022
- kaukolämmön hinta nousee 10 % talousarviovuonna
- palveluverkko ei ole supistunut
- korjausvelkaa yritetään pienentää tai vähintään sen kasvu pysäyttää riittävällä investointitasolla kuntatekniikassa ja vesihuollossa
- investoinnit lisäävät poistoja tulevina vuosina.

Toimialan tulopuoli muodostuu pääosin maksuista ja taksoista. Taksoista tärkein on vesimaksutaksa. Taksarakennetta pyritään muuttamaan siten, että kiinteiden maksujen osuus tulomuodostuksessa kasvaa. Lautakunta on esittänyt kaupunginhallitukselle Savonlinnan veden vesihuoltoverkostojen menojäännöspoistoprosentin alentamista nykyisestä 10 %:sta. Talousarvioehdotus on tehty voimassaolevilla poistoprosenteilla.

Tontinvuokrat on sidottu indeksiin ja inflaation vaikutuksesta vuokrien nousu on ollut tänä vuonna huomattava. Muiden maksujen ja taksojen vaikutus on vähäinen tulostavoitteen kannalta. Taksoja on tarkastettu tulosalueiden omien arvioiden mukaisesti.

Teknisen toimialan menokehitystä voidaan hallita toimintaa tehostamalla, palveluverkkoa supistamalla tai palveluiden laatua heikentämällä. Ulkoisiin toimintamenoihin toimialan vaikutusmahdollisuudet ovat vähäiset. Niitä säätelee yleinen hyödykkeiden ja palveluiden hintakehitys. Kaupunki kilpailuttaa kaikki ostamansa hyödykkeet ja palvelut ja on oletettavaa, että kilpailutus on tehokasta. Mikäli palveluverkkoon tehdään supistuksia, saattaa sieltä tulla säästöjä liitteenä olevan taulukon mukaisesti. Sitovia päätöksiä ei ole tehty. Mahdolliset säästöt on huomioitu talousarvioesityksessä.

Henkilöstöresursseissa toimiala on siinä tilanteessa, että nykyisten palveluiden tuottaminen on ajoittain vaarassa henkilöstön poissaolojen takia eikä henkilöstömäärää ole enää mahdollista ilman palveluverkkoratkaisuja tai palveluiden priorisointeja supistaa. Toimintaa on tehostettu ja edelleen tehostetaan mm. etätöön, webinaarien käyttöön otolla henkilöstökoulutuksessa, uusien työmenetelmien ja työvälineiden kautta. Avoinna olevien virkojen täyttö on vaikeutunut ja hakuajat pidentyneet erityisesti asiantuntijatehtävissä. Rekrytoinnit aiheuttavat huomattavia menoja rekrytointipalveluiden ostoissa sekä sitovat esimiesten aikaa johtuen eri rekrytointikanavien käytöstä ja siitä, ettei kaupungilla ole varattuna keskitettyä rekrytointihenkilöä tai kilpailutettu ulkoista palvelua. Toimialan henkilöstöstä on eläköitymässä 23 % lähivuosina. Avaintehtävien hoidossa yritetään tehdä rekrytointeja ennakoiden tuleva tilanne.

Lainsäädäntö ja säädökset, kuten tielaki, rakennusmääräykset sekä AVI:n valvonta määrittelevät palveluiden minimitason ja sen alle meneminen johtaa joko toimipisteiden sulkemiseen tai kasvaneisiin korvausvaateisiin sattuneiden onnettomuuksien vuoksi.

Toimitilapuolella on jouduttu turvautumaan väistötilojen käyttöön sisäilmaongelmien vuoksi, mikä lisää kustannuksia.

Teknisen lautakunnan talousarvioesityksessä vuodelle 2024 käyttötalouden toimintatuotot ovat 40 774 579 euroa, toimintakulut -47 052 359 euroa ja poistot – 10 705 889 euroa. Netto on -16 983 669 euroa.

Toimintakatetta tulosalueittain tarkasteltaessa (nettomenot ilman poistoja) muutos vuoden 2023 talousarvioon on seuraava: hallintopalvelut -41,72 %, työllisyyspalvelut 1,7 %, kunnallistekniset palvelut 6,45 %, maankäyttöpalvelut -59,47 %, toimitilapalvelut 14,81 %, ympäristöterveydenhuolto 19,07 % ja Savonlinnan Vesi 1,44 %.

Teknisen toimialan toimenpidesuunnitelmat ovat esityslistaliitteenä B ja käyttötalouden numero-osa on julkaistu esityslistaliitteenä C tulosaluetasolta.

Kustannuspaikka- ja tilikohtaiset listat ovat kokousmateriaalina luottamushenkilöiden cloudmeetingissä.

Talousarvion sitovuus ja määrärahat

Kaupunginvaltuuston talousarvioon hyväksymä määräraha, tuloarvio ja toiminnallinen tavoite ovat toimielintä ja viranhaltijaa sitovia.

Henkilöstökulujen laskenta

Henkilöstökulut on laskettu talousarvioon henkilöstösuunnitelman mukaisesti. Palkkoihin on tehty työ- ja virkaehtosopimusten mukaiset korotukset.

Maksut ja taksat

Hallintokuntien on pidettävä maksunsa ja taksansa ajan tasalla ja periaatteena on, että maksu tai taksa kattaa kustannukset.

Investoinnit

Teknisen toimialan investointien hankintaan esitetään -22 388 000 euroa vuodelle 2024, investointien rahoitusosuudeksi 1 774 500 euroa. Toimialan investointien netto vuodelle 2024 on -20 613 500 euroa. Investointiesitys leasinghankintoihin on esityslistaliitteenä D.

Kunnallisteknisten investointien netto vuodelle 2024 on -4 230 000 euroa ja satamalaitoksen investointien netto -112 000 euroa. Toimitilapalvelujen rakennusinvestointeihin nettona vuodelle 2024 esitetään -11 612 500 euroa. Savonlinnan Veden investointiesitys vuodelle 2024 on -4 135 000 euroa. Teknisen toimialan irtaimistojen hankintaan esitetään -90 000 euroa investointina.

Lautakunnan käsiteltäväksi laadittu talousarvio on käsitelty aiemmin kaupungin johtoryhmässä.

Lapsivaikutusten arviointi

Yritysvaikutusten arviointi

Esittelijä

Tekninen johtaja Tikkanen Kari

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta hyväksyy teknisellä toimialalla laaditun esityksen talousarvioksi vuodelle 2024 ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2024 – 2027.

Käsittely	Kiinteistöjohtaja Jukka Oikari selosti toimitilapalveluiden investointeja kokouksessa. Talousjohtaja Tuula Ahvonen selosti rakennemuutosten vaikutuksia talouteen sekä talouden yleiskuvaa. <u>Investoinnit</u>
Käsittely	8500 Liikenneväylät 8528 Kadut, Kipparinkatu Tekninen johtaja esitti, että ko hanke siirretään tärkeysjärjestyksessä koriin 1.
Päätös	Lautakunta päätti, että 8528 Kadut, Kipparinkatu siirretään koriin 1.
Käsittely	8600 Puistot ja leikkipaikat 8601 Puistojen perusparannus 8602 Leikkikentät Tero Juuti esitti Ritva Suomalaisen ja Kari Kaiposen kannattamana kohtaan 8601 Puistojen perusparannus, että: "Puistojen investointi nostetaan 20 000 euroon vuosille 2024-2025. 10 000 e ei ole riittävä määrä puistojen kehittämiseksi. Lisäksi Satamapuisto on keskeisellä sijainnilla, joten siitä on tehtävä houkutteleva." Tero Juuti esitti Aila Makkosen, Tapio Mikkosen, Ritva Suomalaisen, Anne Herttuaisen ja Kari Kaiposen kannattamana kohtaan 8602 Leikkikentät että: "Investointi nostetaan 30 000 euroon vuosille 2024-2025. Leikkikentille ei ole tehty juuri mitään viime vuosina. Nyt niitä ollaan karsimassa ja sekin maksaa. Vähintäänkin jäljelle jäävät on oltava kunnossa. Lapsiperheet ovat mainittu myös kaupungin strategiassa." Teija Pesonen esitti Anne Herttuaisen, Hannu Karvisen, Lea Kokon, Janne Leinosen, Ritva Suomalaisen, Tapio Mikkosen, Tero Juutin, Aila Makkosen ja Kari Kaiposen kannattamana kohtaan 8601 puistojen perusparannus sekä 8602 Leikkikentät, että: "Puistojen perusparannus määräraha vuodelle 2024 ja suunnitelmavuosille 2025-2031 on 40 000 euroa/vuosi. Kp kohdan 8602 Leikkikentät määräraha vuodelle 2024 ja suunnitelmavuosille 2025-2031 on 40 000 euroa/vuosi. Puistojen ja leikkipuistojen eheyttämissuunnitelma tehdään vuonna 2024." Teija Pesonen lisäsi esitykseensä, että kate näihin investointeihin kohtaan 8601 ja 8602 otetaan Mertalan koulun aluekeittiön investoinneista 8852. Teija Pesosen tekemän esityksen jälkeen Tero Juuti ilmoitti kannattavansa Pesosen esitystä ja veti samalla omat esityksensä pois.
Päätös	Puheenjohtajan tiedusteltua lautakunnalta, voiko se yksimielisesti hyväksyä Teija Pesosen esityksen kohtaan, että 8601 Puistojen perusparannus määräraha vuodelle 2024 ja suunnitelmavuosille 2025-2031 on 40 000 euroa/vuosi. Kohdan 8602 Leikkikentät määräraha vuodelle 2024 ja suunnitelmavuosille 2025-2031 on 40 000 euroa/vuosi. Puistojen ja leikkipuistojen eheyttämissuunnitelma tehdään vuonna 2024.

Tekninen lautakunta hyväksyi yksimielisesti Teija Pesosen esityksen.

Käsittely

8630 Satama

8633 Rantautumispaikat, pyörämatkailu

Janne Leinonen esitti Aila Makkosen, Kari Kaiposen, Tero Juutin, Ritva Suomalaisen ja Tapio Mikkosen kannattamana kohtaan **8633**

Rantautumispaikat, pyörämatkailu, että:

"Esitän, että kohta 8633 siirretään elinkeinotoimelle ja tuodaan investointien osalta mahdollisesti paremmalla suunnitelulla tekniseen toimeen."

Käydyn keskustelun jälkeen puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty esittelijän esityksestä poikkeava kannatettu esitys, on asiasta äänestettävä.

Äänestysesityksen tultua hyväksytyksi annettiin suoritetussa äänestyksessä teknisen johtajan esityksen puolesta 4 jaa-ääntä (Kokko Lea, Karvinen Hannu, Pesonen Teija ja Herttuainen Anne) ja Janne Leinosen esityksen puolesta 6 ei-ääntä (Mikkonen Tapio, Juuti Tero, Leinonen Janne, Suomalainen Ritva, Kaiponen Kari ja Makkonen Aila)

Päätös

Lautakunta päätti äänin 6-4 hyväksyä Janne Leinosen kokouksessa tekemän muutosesityksen, että kohta 8633 siirretään elinkeinotoimelle ja tuodaan investointien osalta mahdollisesti paremmalla suunnitelulla tekniseen toimeen.

Käsittely

8803 Sivistystoimen rakennukset

8852 Mertalan koulu

Anne Herttuainen Teija Pesosen, Aila Makkosen ja Hannu Karvisen kannattamana esitti kohtaan **8852 Mertalan koulu**, että:

" Esitän poistettavaksi aluekeittiön toteutukseen varatut määrärahat. Kustannuspaikalle 8852 Mertalan koulu lisätään aluekeittiön suunnitteluun 150 000 €. Perusteluina, että kokonaisvaltainen suunnitelma puuttuu, mihin tarvitaan uutta aluekeittiötä. Kokonaisuudessaan uuden aluekeittiön tarpeellisuus ja investoinnin kustannustehokkuus tulee selvittää."

Päätös

Puheenjohtajan tiedusteltua lautakunnalta, voiko se yksimielisesti hyväksyä Anne Herttuaisen esityksen kohtaan **8852 Mertalan koulu**, että aluekeittiön toteutukseen varatut määrärahat poistetaan ja vuodelle 2024 aluekeittiön suunnitteluun varataan 150 000 e määrärahaa.

Tekninen lautakunta hyväksyi yksimielisesti Anne Herttuaisen esityksen.

Käsittely

8803 Sivistystoimen rakennukset

8863 Savonlinnan liikuntahalli

Janne Leinonen Aila Makkosen, Tero Juutin, Teija Pesosen sekä Kari Kaiposen kannattamana esitti kohtaan **8863 Savonlinnan liikuntahalli**, että:

"Esitän, että liikuntahallin suunnitteluun ja projektin aloittamiseen varataan vuodelle 2024 talousarvioon 1 000 000 e, vuosille 2025 TA 2 000 000 e ja 2026 TA 3 000 000 e. Samaa suunnitelmaan lisätään jääurheilun

kilpahallin mahdollinen sijoittaminen samaa yhteyteen. Nuoriin, liikuntaan ja kaupunkimme vapaa-aikaan tulee sijoittaa vetovoiman lisäämiseksi.”

Käydyn keskustelun jälkeen puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty esittelijän esityksestä poikkeava kannatettu esitys, on asiasta äänestettävä.

Äänestysesityksen tultua hyväksytyksi annettiin suoritettussa äänestyksessä teknisen johtajan esityksen puolesta 3 jaa-ääntä (Mikkonen Tapio, Kokko Lea ja Herttuainen Anne) ja Janne Leinosen esityksen puolesta 7 ei-ääntä (Suomalainen Ritva, Kaiponen Kari, Karvinen Hannu, Juuti Tero, Pesonen Teija, Makkonen Aila ja Leinonen Janne)

Päätös Lautakunta päätti äänin 7-3 hyväksyä Janne Leinosen kokouksessa tekemän muutosesityksen, että liikuntahallin suunnitteluun ja projektin aloittamiseen varataan vuodelle 2024 talousarvioon 1 000 000 e, vuosille 2025 TA 2 000 000 e ja 2026 TA 3 000 000 e. Samaan suunnitelmaan lisätään jääturheilun kilpahallin mahdollinen sijoittaminen samaa yhteyteen. Nuoriin, liikuntaan ja kaupunkimme vapaa-aikaan tulee sijoittaa vetovoiman lisäämiseksi.

Käsittely **Leasing-hankinta**
Tulosalue: 430 Toimitilapalvelut
4716 Päiväkotien palvelukeittiöt

Anne Herttuainen esitti, että:
”Esitän poistettavaksi investoinneista padat ja uunit lyseolla ja uunit Asemantiellä. Perustelut: näihin on varattu rahat jo aiemmin ja Asemantien uunien hankinnoista tehty jo viranhaltijapäätöskin.”

Puheenjohtaja totesi Anne Herttuaisen esityksen kannattamattomana rauenneeksi.

Käsittely **ESLliite B Teknisen toimialan toimenpidesuunnitelmat TA2024**

Teija Pesonen esitti Anne Herttuaisen, Hannu Karvisen, Tapio Mikkosen, Janne Leinosen, Tero Juutin, Lea Kokon, Aila Makkosen ja Kari Kaiposen kannattamana, että:
”Esitän, että toimenpidesuunnitelmat (**ESLliite B:n osalta**) laitetaan uudelleenvalmisteluun. Tavoitteet eivät ole strategian mukaisia, konkreettisia, eivätkä mittarit vastaa tavoitetta.”

Päätös Puheenjohtajan tiedusteltua lautakunnalta, voiko se yksimielisesti hyväksyä Teija Pesosen esityksen ja palauttaa talousarvion käsittelyn uudelleen valmisteluun **ESLliite B:n osalta**.

Tekninen lautakunta hyväksyi yksimielisesti Teija Pesosen esityksen.

Käsittely Tero Juuti esitti Tapio Mikkosen, Teija Pesosen, Anne Herttuaisen, Ritva Suomalaisen ja Aila Makkosen kannattamana, että:
”**Liite CM poistettavat kohteet 2024:** esitän, että [REDACTED] ei laiteta kylmilleen, vaan sen käyttöä kuntalaisten hyväksi jatketaan ja kehitetään (esim. matalan kynnyksen kulttuuripalvelut).”

Lea Kokko esitti Anne Herttuaisen kannattamana, että:
”**Liite CM poistettavat kohteet 2024** palautetaan uudelleen valmisteltavaksi, koska tekninen lautakunta ei ole tehnyt päätöstä

kyseisten rakennusten käyttötarkoitusten muutoksesta. Koulujen osalta luettelo ei vastaa täysin meneillään olevaa sivistystoimen valmistelua.”

Lea Kokon tekemän esityksen jälkeen Tero Juuti veti oman esityksensä pois.

Päätös Puheenjohtajan tiedusteltua lautakunnalta, voiko se yksimielisesti hyväksyä hyväksyä Lea Kokon esityksen ja palauttaa talousarvion käsittelyn uudelleen valmisteluun poistettavien kohteiden osalta.

Tekninen lautakunta hyväksyi yksimielisesti Lea Kokon esityksen.

Päätös Lautakunta päätti palauttaa talousarvion uudelleenvalmisteluun sillä evästyksellä, että talousarvio on muilta osin hyväksyttävissä, huomioiden lautakunnan esittämät muutokset. ESLLiite B Teknisen toimialan toimenpidesuunnitelmat TA2024 ja oheismateriaalista Poistettavat kohteet 2024 ilmenevät asiat tulee valmistella uudelleen.

Tiedoksi Talouspalvelut
Toimenpiteet Tekninen toimiala